Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0185

Represijos prieš protestuotojus, disidentus, politinius kalinius ir religines mažumas ir jų egzekucijos Irane

2026 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl represijų prieš protestuotojus, disidentus, politinius kalinius ir religines mažumas ir jų egzekucijų Irane (2026/2733(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Irano Islamo Respublikos,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi po 2025–2026 m. sukilimo Irano žmonės susidūrė su didžiausiomis masinėmis protestuotojų žudynėmis šalies istorijoje, kurių aukų skaičius siekia dešimtis tūkstančių, įskaitant ne mažiau kaip 236 nepilnamečius, taip pat masiniais suėmimais, egzekucijomis, kankinimais ir kasdieniu teroru; kadangi Irane mirties nuosprendžių skaičius vienam gyventojui yra didžiausias pasaulyje; kadangi režimas naudojasi vykstančiu karu kaip priedanga, kad dar labiau pagreitintų egzekucijų vykdymą;

B. kadangi JT tarptautinė nepriklausoma faktų nustatymo misija Irane (FFM) įspėjo, kad represijos gali prilygti nusikaltimams žmoniškumui;

C. kadangi 2026 m. kovo mėn., po fiktyvaus patraukimo baudžiamojon atsakomybėm, grindžiamo prisipažinimais, išgautais kankinant, naudojant seksualinį smurtą, transliuojant priverstinius prisipažinimus ir simuliuojant egzekucijas, valdžios institucijos pradėjo vykdyti sausio mėn. vykusio protesto dalyvių egzekucijas;

D. kadangi režimas neproporcingai nusitaikęs į religines ir etnines mažumas, įskaitant ahvazus, afganistaniečius, azerus, bahajus, beludžius, krikščionis, žydus, kurdus, sunitus ir zoroastristus; kadangi režimas suintensyvino savo kampaniją prieš moterų teisių aktyvistus, žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus;

1. reiškia solidarumą su Irano žmonėmis ir jų kova už laisvę, demokratiją ir žmogaus teises;

2. smerkia spartėjančias režimo represijas ir mirties bausmės naudojimą siekiant atgrasyti nuo politinės mobilizacijos; reikalauja nedelsiant nutraukti egzekucijų vykdymą ir visiškai panaikinti mirties bausmę;

3. smerkia slaptas 2026 m. kovo ir balandžio mėn. įvykdytas disidentų, ypač nepilnamečių, egzekucijas; reiškia pagarbą nepaprastai nužudytųjų drąsai;

4. reikalauja nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus suimtus politinius kalinius ir prisiimti atsakomybę už kalinimo įstaigose įvykdytą smurtą;

5. pabrėžia, kad Peyvando ir Bornos Naimi iš bahajų bendruomenės suėmimai dar kartą iliustruoja žiaurias režimo represijas prieš mažumas, ir ragina nedelsiant ir besąlygiškai juos paleisti.

6. ragina Tarybą išplėsti sankcijas Irano pareigūnams, atsakingiems už represijas, įskaitant teismines institucijas, kalėjimų administraciją, Islamo revoliucijos gvardiją (IRGC) ir su aukščiausiuoju vadovu susijusius subjektus;

7. ragina taikyti sankcijas Islamo revoliucijos gvardijos ir jai lojalių šeimų narių turtui ir neleisti jiems atvykti į ES;

8. primygtinai ragina valstybes nares uždaryti Irano diplomatines misijas, susijusius su tarpvalstybinėmis represijomis;

9. ragina Komisiją ir valstybes nares panaikinti sankcijų vykdymo užtikrinimo spragas;

10. ragina valstybes nares užtikrinti, kad faktų nustatymo misija gautų pakankamai išteklių, ir dalytis su ja informacija, taip pat įsteigti Irano tribunolą, kuris siektų atskaitomybės ir visuotinės jurisdikcijos Europos teismuose;

11. smerkia Irano vykdomą interneto ryšio blokavimą ir ragina ES ir bendraminčius partnerius suteikti Irano gyventojams saugios interneto prieigos priemones;

12. ragina valstybes nares, nagrinėjant bylas pagal nacionalines teisines sistemas, tinkamai atsižvelgti į persekiojamų Irano gyventojų pažeidžiamumą;

13. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybą ir valstybes nares užtikrinti, kad žmogaus teisės, visų politinių kalinių išlaisvinimas, egzekucijų sustabdymas ir atskaitomybė už aukas taptų esminiu bet kokio bendradarbiavimo siekiant užbaigti karą elementu;

14. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Irano Islamo Respublikos valdžios institucijoms.